

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 149.

44de Møde.

Onsdagen den 3die April
(Forts.)

Grundtvig: Som den høitærede Indenrigsminister anmærkede, staaer jo den hele Sag, som her nærmest foreligger, nemlig om at skaffe de Huusvilde paa Landet Boliger, i den nærmeste og noieste Forbindelse med Fattigvæsenet, med det tvungne Fattigvæsen, som vi til Landets Ulykke have faaet at drages med. Jeg skal derfor ikke vidtløftigt udbrede mig over denne ene Side, men blot erindre, ligesom jeg fra den første Dag, jeg traadte ind i denne Forsamling, ved Leilighed erindrede om, at, tør man ikke røre ved vor Fattiganordning, saa vil det kun lidet nytte, hvad man søger at bestemme der udenom. Det skulde vistnok være mig særdeles hjært, og det vilde være til stor Gavn for hele Landet, dersom det kunde lykkes den 2den Deputerede for Holbek Amt (Tscherning) at forelægge Bestemmelser, hvorved paa den ene Side saavidt muligt de Huusvilde kunne sikkes Optagelse og sikkes Huusly, og paa den anden Side Communerne eller Menighederne ikke blive saaledes besværede, at de kunne være nærved selv at gaae fra Huus og Hjem; men jeg anseer det vistnok for en stor Opgave, som er vanskelig at løse, og som jeg ikke mener lader sig løse, naar det ikke skeer i Forbindelse med hele Spørgsmaalet om Fattigvæsenet, tvungent og frivilligt. Thi det er aabenbart, at den vigtigste Grund, hvorfor Menighederne krympe sig ved at skaffe Huusleilighed, det er den, at de derved ligesom æklede sig for en heel Deel Enkelte, som kunne og meget ofte ville falde til Byrde siden for Fattigvæsenet, saa at, naar det ikke var en Hindring, troer jeg, at der ved en enkelt Lovbestemmelse meget let lader sig skaffe Udveite for Huusleilighed overalt, saalænge Landet ikke er langt mere befolket end nu.

C. S. Hansen: Jeg tillod mig, da jeg nylig havde Ordet, at være af den Formening, at Fæstegodssets Overgang til Selveiendom vilde for en Deel bortrydde de Bausfæstligheder, som fandt Sted med Hensyn til Mangel paa Boliger for Fattige, som ikke selv kunde forskaffe sig dem. Den høitagtede Indenrigsminister har derimod været af den Formening, at det ikke var saameget fra Fæstegodsset, som fra Selveiergodsset, hvorfra der indløb Klager over Mangel paa Boliger. Dette staaer aldeles ikke i Strid med, hvad jeg i den Henseende har bemærket; thi deri er jeg enig. Men det er en ligefrem Selvefølge deraf; at fra Fæstegodsset blive Alle de, som ere overflødige, jagede ind paa Selveiergodsset; de kunne nemlig ikke faae Grund til at bygge paa, de kunne ikke engang faae Lov til at komme ind i en Stue paa Fæstegodsset, og derfor har man jaget dem over paa Selveiergodsset, og, naar de ere komne ind i en Stue med en stor Familie, saa ere de blevne satte ud af den, og have ikke kunnet faae Plads. Derfor troer jeg ikke, at, hvad jeg anførte i den Henseende, er Andet, end hvad der er factiff rigtigt.

Andresen: Den høitagtede Indenrigsminister har, som det har glædet mig, fremhævet, at Amtmændene vilde tage sig særdeles af denne Sag. Men det er ikke altid, at det hidtil har været Tilfældet, at det er kommet saa vidt, at Amtmændene have faaet fat i saadanne Sager. Jeg vil nemlig, foruden det Exempel, som er fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (J. A. Hansen), endnu blot anføre eet, for endnu mere at tydeliggjøre Forholdet: En Soldat i det Sogn, hvor jeg er fra, som har tjent i den danske Armee i disse to beklagelige Aar, ligesaa hæderligt som enhver Anden, indlod sig, inden han kom i Tjenesten, i Ægteflab og avlede deri 2 Børn. Han havde saa